

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Δικαστικές Διαδικασίες](#) > [Αστικές Υποθέσεις](#) > [Ποιας Χώρας Το Δικαστήριο Είναι Αρμόδιο;](#) > [Czechia](#)

Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Το αστικό δίκαιο της Τσεχίας δεν περιλαμβάνει δικονομικούς κανόνες που να ορίζουν ειδικά δικαστήρια για τον χειρισμό υποθέσεων συγκεκριμένου είδους. Στις αστικές υποθέσεις, καταρχήν αρμόδιο να επιλύει τις διαφορές ιδιωτικής φύσης είναι το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας. Επομένως, στο πλαίσιο της πολιτικής δικονομίας, τα δικαστήρια αποφασίζουν επί διαφορών και άλλων νομικών ζητημάτων που απορρέουν από σχέσεις ιδιωτικού δικαίου (άρθρο 7 παράγραφος 1 του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή «κώδικας πολιτικής δικονομίας», όπως έχει τροποποιηθεί). Περαιτέρω, ένας νέος νόμος έχει τεθεί σε ισχύ στην Τσεχική Δημοκρατία από την 1.1. 2014, ο νόμος αριθ. 292/2013, Συλλογή, περί ειδικών δικαστικών διαδικασιών. Βάσει του εν λόγω νόμου, τα δικαστήρια χειρίζονται και αποφασίζουν επί των νομικών ζητημάτων που αυτός προβλέπει.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ειδική νομοθεσία απονέμει στις διοικητικές αρχές την εξουσία έκδοσης αποφάσεων σε υποθέσεις αστικού δικαίου. Ωστόσο, στην εν λόγω περίπτωση, η απόφαση της διοικητικής αρχής πρέπει να ελέγχεται πάντοτε στη συνέχεια από πολιτικό δικαστήριο στο πλαίσιο διαδικασίας που κινείται δυνάμει του Πέμπτου Μέρους του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας», όπως έχει τροποποιηθεί (άρθρο 244 και επ.).

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεσή μου;

Στην Τσεχική Δημοκρατία, πολιτικά δικαστήρια πρώτου βαθμού είναι τα τοπικά (okresní soud) και τα περιφερειακά δικαστήρια (krajský soud) και σε σπάνιες περιπτώσεις το Ανώτατο Δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας.

1. Τα τοπικά δικαστήρια είναι αρμόδια να εκδικάζουν υποθέσεις στον πρώτο βαθμό, εκτός αν ο νόμος ορίζει ρητά ότι αρμόδια είναι τα περιφερειακά δικαστήρια ή το Ανώτατο Δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας.

2.

α) Σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 99/1963, Συλλογή, τα περιφερειακά δικαστήρια είναι αρμόδια σε πρώτο βαθμό για τις παρακάτω υποθέσεις που αφορούν:

- διαφορές μεταξύ του εργοδότη και του λήπτη της παροχής που αφορούν τον αμοιβαίο συμβιβασμό σε αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές συνταξιοδοτικής ασφάλισης, ασφάλισης ασθενείας, κρατικής κοινωνικής πρόνοιας και συνδρομής λόγω ουσιώδους ανάγκης και σε διαφορές που αφορούν τον αμοιβαίο συμβιβασμό σε αντισταθμιστική αποζημίωση που καταβάλλεται λόγω του δικαιώματος χορήγησης παροχών ασφάλισης ασθενείας,
- διαφορές που αφορούν τη νομιμότητα απεργίας ή ανταπεργίας,
- διαφορές που αφορούν αλλοδαπό κράτος ή πρόσωπα που χαίρουν διπλωματικής ασυλίας και προνομίων, εφόσον οι εν λόγω διαφορές εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Τσεχίας,
- διαφορές που αφορούν την ακύρωση διαιτητικής απόφασης αναφορικά με την εκτέλεση υποχρεώσεων που απορρέουν από συλλογική σύμβαση,
- υποθέσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις που συναρτώνται με τη σύσταση εμπορικών εταιρειών, ιδρυμάτων, κληροδοτημάτων και κεφαλαίων από δωρεές και σε διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών, των εταίρων ή των μελών τους καθώς και σε διαφορές μεταξύ εταίρων ή μεταξύ μελών που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στην εμπορική εταιρεία,
- διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών, των εταίρων ή των μελών τους και των μελών των οργάνων τους ή των εκκαθαριστών, εφόσον οι διαφορές αφορούν την άσκηση της εξουσίας των μελών των οργάνων ή την εκκαθάριση,
- διαφορές που απορρέουν από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας,
- διαφορές που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων που έχουν παραβιαστεί ή απειληθεί λόγω αθέμιτου ανταγωνισμού ή παράνομων περιορισμών του ανταγωνισμού,
- υποθέσεις που αφορούν την προστασία του ονόματος και της φήμης ενός νομικού προσώπου,
- διαφορές που αφορούν την οικονομική εξασφάλιση και διαφορές που αφορούν συναλλαγματικές, επιταγές και επενδυτικά μέσα,
- διαφορές που απορρέουν από συναλλαγές στο χρηματιστήριο εμπορευμάτων,
- υποθέσεις που αφορούν τις γενικές συνελεύσεις της ένωσης ιδιοκτητών και τις διαφορές που απορρέουν από αυτές,
- υποθέσεις που αφορούν τη μετατροπή εταιρειών και συνεταιρισμών, περιλαμβανομένης κάθε τυχόν διαδικασίας αποζημίωσης, σύμφωνα με ειδικό κανονισμό,
- διαφορές που αφορούν την αγορά ή τη μίσθωση εγκατάστασης ή μέρους αυτής,
- διαφορές που αφορούν συμβάσεις κατασκευής έργου, που υπερβαίνουν το όριο που έχει τεθεί για τις δημόσιες συμβάσεις, περιλαμβανομένων των αναγκαίων προμηθειών για την εκτέλεση των εν λόγω συμβάσεων.

β) Σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 292/2013, Συλλογή, τα περιφερειακά δικαστήρια είναι αρμόδια να αποφασίζουν σε πρώτο βαθμό για τις παρακάτω υποθέσεις που αφορούν:

- το καθεστώς των νομικών προσώπων, περιλαμβανομένης της λύσης και της εκκαθάρισής τους, του διορισμού και της απομάκρυνσης μελών από τα όργανά τους ή του εκκαθαριστή, της μετατροπής τους και ζητήματα που αφορούν γενικά το επωφελές τους καθεστώς,
- υποθέσεις αναγκαστικής διαχείρισης νομικών προσώπων,
- καταθέσεις για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής ανταλλάγματος ή αποζημίωσης σε περισσότερα του ενός πρόσωπα βάσει δικαστικής απόφασης που εκδίδεται σύμφωνα με τον νόμο περί εμπορικών εταιρειών ή τον νόμο περί μετατροπής εταιρειών και συνεταιρισμών (στο εξής αναφέρεται ως «υποχρεωτική κατάσταση»),
- υποθέσεις που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά,
- τη συναίνεση για τη διεξαγωγή ερευνών σε υποθέσεις προστασίας του ανταγωνισμού,
- αναφορικά με την αντικατάσταση της συναίνεσης ενός εκπροσώπου του δικηγορικού συλλόγου της Τσεχίας ή του επιμελητηρίου των φοροτεχνικών συμβούλων για την πρόσβαση στο περιεχόμενο εγγράφων.

3. Το Ανώτατο Δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας είναι αρμόδιο στον πρώτο και μόνο βαθμό στις διαδικασίες αναγνώρισης αλλοδαπών αποφάσεων διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού, ακύρωσης γάμου και προσδιορισμού του υποστατού του γάμου, αν τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους είναι πολίτης της Τσεχικής Δημοκρατίας, δυνάμει του άρθρου 51 του νόμου αριθ. 91/2012, Συλλογή, περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Ωστόσο, η εν λόγω διαδικασία δεν τηρείται κατά την αναγνώριση των αποφάσεων άλλου κράτους μέλους της ΕΕ σε υποθέσεις στις οποίες εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000, ή όταν εφαρμόζεται διμερής ή πολυμερής Συνθήκη στην οποία

προβλέπεται διαδικασία που δεν υπάγεται στο τσεχικό δίκαιο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο είναι επίσης αρμόδιο σε υποθέσεις που αφορούν την αναγνώριση αλλοδαπής απόφασης που καθορίζει και αρνείται τη γονική ιδιότητα, δυνάμει του άρθρου 55 του νόμου αριθ. 91/2012, Συλλογή, περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

Οι περιστάσεις που επικρατούν κατά τον χρόνο κίνησης της διαδικασίας έχουν αποφασιστική σημασία για τον καθορισμό της αρμοδιότητας (βλέπε ερώτηση 2.1) και της κατά τόπον αρμοδιότητας. Κάθε τυχόν μεταγενέστερη μεταβολή των εν λόγω περιστάσεων (π.χ. μεταβολή του τόπου κατοικίας του εναγομένου) με ελάχιστες εξαιρέσεις (μεταβίβαση αρμοδιότητας σε υποθέσεις που αφορούν επιμέλεια ανηλίκων, κηδεμονία και δικαιοπρακτική ικανότητα) δεν ασκεί καμία επιρροή.

Σύμφωνα με το άρθρο 105 παράγραφος 1 του νόμου αριθ. 99/1963, «κώδικας πολιτικής δικονομίας», το δικαστήριο έχει κατά βάση μόνον την εξουσία να εξετάσει την κατά τόπον αρμοδιότητα κατά την έναρξη της διαδικασίας - έως το πέρας της προπαρασκευαστικής διαδικασίας, πριν από την έναρξη της εκδίκασης της ουσίας της υπόθεσης, δηλαδή έως ότου καλέσει τον ενάγοντα να ασκήσει αγωγή κατά τη διάρκεια της αρχικής διαδικασίας ή έως ότου εκδώσει απόφαση εφόσον αποφασίζει χωρίς ακρόαση. Συνεπώς, η κατά τόπον αρμοδιότητα μπορεί να εξεταστεί μόνον αν δεν έχει λάβει χώρα η προπαρασκευαστική διαδικασία και ένας διάδικος πρόβαλε ένσταση τοπικής αναρμοδιότητας μόλις απέκτησε το σχετικό δικαίωμα. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να είναι κατά τόπον αρμόδια περισσότερα δικαστήρια. Ο ενάγων μπορεί να επιλέξει μεταξύ του δικαστηρίου γενικής αρμοδιότητας και των δικαστηρίων που ορίζονται στο άρθρο 87 του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας» (π.χ. σύμφωνα με τον τόπο εργασίας ή, σε υποθέσεις αποζημίωσης, σύμφωνα με τον τόπο επέλευσης της ζημίας). Ο ενάγων πρέπει να επιλέξει το αργότερο κατά τη άσκηση της αγωγής - αρμόδιο θα είναι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου κινήθηκε αρχικά η διαδικασία.

Για συγκεκριμένα νομικά ζητήματα, η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 292/2013, Συλλογή, περί ειδικών δικαστικών διαδικασιών.

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Οι βασικοί κανόνες της κατά τόπον αρμοδιότητας ορίζονται στα άρθρα 84 ως 86 του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας» και στο άρθρο 4 του νόμου αριθ. 292/2013, Συλλογή. Ωστόσο, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η κατά τόπον αρμοδιότητα μπορεί να ρυθμίζεται με ενωσιακή νομοθεσία που ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη και υπερισχύει του εθνικού δικαίου (βλέπε συγκεκριμένες διατάξεις του κανονισμού αριθ. 44/2001, που ρυθμίζει όχι μόνον τη διεθνή αλλά και την κατά τόπον αρμοδιότητα), πράγμα που σημαίνει ότι οι κανόνες για την κατά τόπον αρμοδιότητα βάσει του τσεχικού δικαίου δεν εφαρμόζονται πάντοτε.

Ο βασικός κανόνας του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας», είναι ότι κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας του τόπου του εναγομένου. Δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας είναι πάντοτε το τοπικό δικαστήριο. Όταν ένα περιφερειακό δικαστήριο είναι αρμόδιο στον πρώτο βαθμό (βλέπε ερώτηση 2.1), κατά τόπον αρμόδιο είναι το περιφερειακό δικαστήριο του τόπου του δικαστηρίου γενικής αρμοδιότητας (τοπικού δικαστηρίου) του διαδίκου. Σε αγωγή που στρέφεται κατά περισσότερων εναγομένων, κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας οποιουδήποτε εναγομένου.

Δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας ενός φυσικού προσώπου είναι το τοπικό δικαστήριο του τόπου κατοικίας του και εάν ο/η διάδικος δεν έχει κατοικία, τότε το δικαστήριο του τόπου διαμονής του/της. Ως κατοικία νοείται ο τόπος όπου ζει το πρόσωπο με πρόθεση μόνιμης εγκατάστασης (ενδέχεται να υπάρχουν περισσότεροι τέτοιοι τόποι, οπότε όλα τα οικεία δικαστήρια θεωρούνται δικαστήρια γενικής αρμοδιότητας).

Δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας ενός φυσικού προσώπου που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, σε υποθέσεις που απορρέουν από επιχειρηματικές δραστηριότητες, είναι το τοπικό δικαστήριο του τόπου άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εν λόγω φυσικού προσώπου (ως τόπος άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται η διεύθυνση που είναι καταχωρισμένη στο δημόσιο μητρώο) αν το πρόσωπο δεν έχει τόπο άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, γενικό δικαστήριο είναι το τοπικό δικαστήριο του τόπου της

κατοικίας του και αν το πρόσωπο δεν έχει κατοικία, το τοπικό δικαστήριο του τόπου διαμονής του.

Το κριτήριο για τον καθορισμό του δικαστηρίου γενικής αρμοδιότητας ενός νομικού προσώπου είναι η έδρα του νομικού προσώπου (βλέπε άρθρα 136 - 137 του νόμου αριθ. 89/2012, Συλλογή, «αστικός κώδικας»).

Το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας διαχειριστή/-ίστριας αφερεγγυότητας κατά την εκτέλεση του έργου του/της είναι το τοπικό δικαστήριο του τόπου της έδρας του/της.

Ειδικοί κανόνες ισχύουν για το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας του δημοσίου (το δικαστήριο του τόπου της έδρας της κρατικής οργανωτικής μονάδας που είναι αρμόδια βάσει ειδικού κανονισμού, και αν το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο δεν μπορεί να καθοριστεί με αυτό τον τρόπο, το δικαστήριο του τόπου όπου επήλθαν οι περιστάσεις που αποτέλεσαν τη γενεσιουργό αιτία του αξιούμενου δικαιώματος), ενός δήμου (το δικαστήριο της περιφέρειας του δήμου) και ενός ιεραρχικά ανώτερου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης (το δικαστήριο του τόπου της έδρας των διοικητικών οργάνων).

Αν εναγόμενος/-ομένη τσεχικής ιθαγένειας δεν έχει δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας ή δεν έχει δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας στην Τσεχική Δημοκρατία, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της τελευταίας γνωστής κατοικίας του/της στην Τσεχική Δημοκρατία. Περιουσιακά δικαιώματα κατά προσώπου για το οποίο δεν υπάρχει άλλο αρμόδιο δικαστήριο στην Τσεχική Δημοκρατία μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία του εν λόγω προσώπου.

Αγωγή (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) κατά αλλοδαπού προσώπου μπορεί επίσης να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται η εγκατάστασή του αλλοδαπού προσώπου στην Τσεχική Δημοκρατία ή μια οργανωτική μονάδα της εγκατάστασής του.

Οι διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου αριθ. 292/2013, Συλλογή, περί ειδικών δικαστικών διαδικασιών, ορίζουν ότι αρμόδιο για τη διαδικασία είναι το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας του προσώπου υπέρ του οποίου διενεργείται η διαδικασία, εκτός αν άλλως ορίζει ο εν λόγω νόμος. Το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας ανηλίκου που δεν έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ανηλίκου, όπως καθορίζεται με συμφωνία των γονέων ή δικαστική απόφαση ή άλλες αποφασιστικής ισχύος περιστάσεις.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

Εκτός από την κατά τόπον αρμοδιότητα του δικαστηρίου γενικής αρμοδιότητας του εναγομένου, υπάρχει και άλλη ειδική κατά τόπον αρμοδιότητα, που είναι (α) η προαιρετική ειδική κατά τόπον αρμοδιότητα (βλέπε ερώτηση 2.2.2.1 παρακάτω) και (β) η αποκλειστική ειδική κατά τόπον αρμοδιότητα (βλέπε ερώτηση 2.2.2.2 παρακάτω). Στις εμπορικές υποθέσεις επιτρέπεται επίσης η συμφωνία παρέκτασης αρμοδιότητας (βλέπε ερώτηση 2.2.2.3 παρακάτω).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου αριθ. 292/2013, Συλλογή, περί ειδικών δικαστικών διαδικασιών, αν μεταβληθούν οι περιστάσεις που καθορίζουν την αρμοδιότητα, σε διαδικασία δικαστικής συμπαράστασης ανηλίκου, σε υποθέσεις επιμέλειας και σε διαδικασία που αφορά δικαιοπρακτική ικανότητα, το δικαστήριο δικαιούται να μεταβιβάσει την αρμοδιότητά του σε άλλο δικαστήριο, αν τούτο εξυπηρετεί το συμφέρον του ανηλίκου, του επιτρόπου ή του προσώπου του οποίου η δικαιοπρακτική ικανότητα τίθεται υπό κρίση. Ωστόσο, η μεταβίβαση της αρμοδιότητας δυνάμει της παρούσας παραγράφου τίθεται πάντοτε υπό την αίρεση της κρίσης του δικαστηρίου.

2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

Πρόκειται για τη λεγόμενη «προαιρετική ειδική κατά τόπον αρμοδιότητα», που ρυθμίζεται από το άρθρο 87 του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή «κώδικας πολιτικής δικονομίας». Ο ενάγων μπορεί να επιλέξει αν θα ασκήσει αγωγή είτε ενώπιον του δικαστηρίου γενικής αρμοδιότητας του εναγομένου ή ενώπιον άλλου κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου. Ωστόσο, πρέπει να τηρούνται οι κανόνες της κατά τόπον αρμοδιότητας - αν ένα περιφερειακό δικαστήριο είναι αρμόδιο στον πρώτο βαθμό, ο ενάγων πρέπει να ασκήσει την αγωγή του ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου. Μετά την κατάθεση της αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου, ο/η ενάγων/-ουσα δεν μπορεί να μεταβάλει την επιλογή του/της. Αν η κατά τόπον αρμοδιότητα ρυθμίζεται με ενωσιακό κανονισμό που ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη και υπερισχύει του εθνικού δικαίου (βλέπε συγκεκριμένες διατάξεις του κανονισμού αριθ. 44/2001, που ρυθμίζει όχι μόνον τη διεθνή αλλά και την κατά τόπον αρμοδιότητα), οι κανόνες για την προαιρετική κατά τόπον αρμοδιότητα βάσει του δικαίου της Τσεχίας μπορεί να μην εφαρμόζονται.

Αντί του δικαστηρίου γενικής αρμοδιότητας του εναγομένου, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει ένα δικαστήριο του τόπου:

- της μόνιμης εργασίας του/της εναγομένου/-ης
 - επέλευσης των περιστάσεων που αποτέλεσαν τη γενεσιουργό αιτία του δικαιώματος αποζημίωσης
 - της οργανωτικής μονάδας της εγκατάστασης του εναγόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου, σε περίπτωση που η διαφορά αφορά την εν λόγω μονάδα
 - της έδρας ενός προσώπου που οργανώνει μια οργανωμένη αγορά ή χειρίζεται πολυμερές σύστημα ανταλλαγών, σε περίπτωση εμπορικής διαφοράς
1. που αφορά μια οργανωμένη αγορά που οργανώνεται από το εν λόγω πρόσωπο, ή τη διευθέτηση της εν λόγω διαδικασία ή
 2. ένα πολυμερές σύστημα ανταλλαγών που τελεί υπό τη διαχείριση του εν λόγω προσώπου, ή τη διευθέτηση της εν λόγω συναλλαγής,
- πληρωμής, αν ασκείται ένα δικαίωμα που απορρέει από συναλλαγματική, γραμμάτιο εις διαταγή ή άλλον τίτλο
 - της έδρας του χρηματιστηρίου εμπορευμάτων, σε περίπτωση διαφοράς που αφορά συναλλαγή του χρηματιστηρίου εμπορευμάτων.

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Πρόκειται για τη λεγόμενη «αποκλειστική ειδική κατά τόπον αρμοδιότητα», που ρυθμίζεται από το άρθρο 88 του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας», και συγκεκριμένες διατάξεις του νόμου αριθ. 292/2013, Συλλογή, περί ειδικών δικαστικών διαδικασιών. Αν για ορισμένες υποθέσεις έχει καθιερωθεί αποκλειστική κατά τόπον αρμοδιότητα, η κατά τόπον αρμοδιότητα δεν καθορίζεται σύμφωνα με το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας ή με το δικαστήριο που έχει επιλέξει ο διάδικος.

Αν η κατά τόπον αρμοδιότητα ρυθμίζεται από ενωσιακό κανονισμό που ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη και υπερσχύει του εθνικού δικαίου [βλέπε συγκεκριμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ο οποίος ρυθμίζει όχι μόνον τη διεθνή, αλλά και την κατά τόπον αρμοδιότητα], ενδέχεται να μην εφαρμόζονται οι κανόνες της αποκλειστικής κατά τόπον αρμοδιότητας βάσει του δικαίου της Τσεχίας.

Σύμφωνα με τον άρθρο 88 του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας», η αποκλειστική κατά τόπον αρμοδιότητα επιβάλλεται πρωτίστως στις παρακάτω διαδικασίες:

- στη διαδικασία διευθέτησης της κοινής περιουσίας των συζύγων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων ή την ακύρωση κοινής μίσθωσης ακινήτου μετά το διαζύγιο - κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση διαζυγίου
- στη διαδικασία για το δικαίωμα επί ακινήτων (η διαδικασία πρέπει να αφορά απευθείας το δικαίωμα επί του ακινήτου - πρόκειται κυρίως για εμπράγματα δικαιώματα ή δικαιώματα μίσθωσης), κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο, με τον όρο ότι δεν πρόκειται για διαδικασία που αφορά τη διευθέτηση των κοινών περιουσιακών στοιχείων των συζύγων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων ή την ακύρωση κοινής μίσθωσης ακινήτου μετά το διαζύγιο (στις εν λόγω υποθέσεις, κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση διαζυγίου - βλέπε παραπάνω)
- στη διαδικασία έκδοσης απόφασης επί κληρονομικής διαφοράς, κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο διεξάγεται η κληρονομική διαδικασία

Ο νόμος αριθ. 292/2013, Συλλογή, περί ειδικών δικαστικών διαδικασιών, ορίζει την ειδική κατά τόπον αρμοδιότητα για τις παρακάτω διαδικασίες:

- για διαδικασία διαζυγίου, καθορισμού του υποστατού του γάμου και ακυρότητας του γάμου - σύμφωνα με τα άρθρα 373 και 383 πρόκειται για το δικαστήριο του τόπου της τελευταίας κοινής κατοικίας των συζύγων στην Τσεχική Δημοκρατία, με τον όρο ότι τουλάχιστον ένας από τους συζύγους διαμένει στον εν λόγω τόπο εάν δεν υπάρχει τέτοιο δικαστήριο, αρμόδιο είναι το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας του συζύγου που δεν κίνησε τη διαδικασία και αν δεν υπάρχει και τέτοιο δικαστήριο, το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας του συζύγου που κίνησε τη διαδικασία

- για την κληρονομική διαδικασία - σύμφωνα με το άρθρο 98 πρόκειται για τον τόπο της καταχωρισμένης μόνιμης κατοικίας του θανόντος, του τόπου της τελευταίας μόνιμης κατοικίας του ή του τόπου διαμονής του, του τόπου όπου βρίσκονται τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία του θανόντος ή του τόπου θανάτου του (ιεραρχικά κριτήρια)
- για τη διαδικασία σε υποθέσεις διεθνούς απαγωγής παιδιών (επιστροφή παιδιού) σύμφωνα με το άρθρο 479, κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της έδρας του γραφείου για τη διεθνή νομική προστασία των παιδιών - δηλαδή το επαρχιακό δικαστήριο του Μπρνο.

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Οι διάδικοι έχουν μόνο τη δυνατότητα να συμφωνήσουν σχετικά με κατά τόπον αρμοδιότητα διαφορετική από αυτή που ορίζει ο νόμος (με τη λεγόμενη συμφωνία παρέκτασης αρμοδιότητας) βάσει του άρθρου 89α του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας», μόνον σε υποθέσεις που αφορούν τις σχέσεις επιχειρήσεων που απορρέουν από επιχειρηματικές δραστηριότητες και μόνον με τον όρο ότι δεν έχει καθιερωθεί αποκλειστική αρμοδιότητα δυνάμει του άρθρου 88 του νόμου αριθ. 99/1963, Συλλογή, «κώδικας πολιτικής δικονομίας», για την οικεία υπόθεση (βλέπε ανωτέρω). Η συμφωνία παρέκτασης αρμοδιότητας πρέπει να είναι γραπτή. Αν ο ενάγων προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιλεγεί με επίκληση της συμφωνίας παρέκτασης, η συμφωνία (σε αξιόπιστη μορφή - κατά προτίμηση η πρωτότυπη συμφωνία ή γνήσιο αντίγραφο αυτής) θα πρέπει να επισυναφθεί στην αγωγή, παρότι η υφιστάμενη νομοθεσία δεν θέτει τέτοια προϋπόθεση.

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Δεν υπάρχουν ειδικά δικαστήρια στην Τσεχική Δημοκρατία (βλέπε απάντηση στην ερώτηση 1).

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 16/09/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα